

11/07/018

Es demana la complicitat de la ciutadania

BARCELONA DESPLEGA UNA NOVA CAMPANYA DE CONTROL DEL MOSQUIT TIGRE I AUGMENTA EL NOMBRE DE ZONES DE RISC SOTA VIGILÀNCIA

Fins al novembre es duran a terme les accions de vigilància i control del mosquit tigre

L'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB) desplega el Programa de vigilància i control de mosquits, en especial del mosquit tigre (*Aedes albopictus*), que es perllongarà fins a finals de novembre. Les principals línies de treball inclouen atenció a les incidències ciutadanes, seguiment de zones de risc, informació i divulgació i vigilància de casos importats d'arbovirosis, com ara zika, dengue o chikungunya.

Es treballa sobre 60 zones de risc a la ciutat: escollides a partir de l'activitat registrada l'any passat i elements de risc que s'han detectat.

A més, es porta a terme un seguiment continuat a la ciutat, durant tot l'any, amb l'objectiu de vigilar la possible arribada de mosquits invasors (*Aedes aegypti*) i per estudiar el possible efecte del canvi climàtic sobre l'estacionalitat dels mosquits a la ciutat. Aquesta tasca es realitza amb trampes de captura que permeten comptar els mosquits que es capturen, i s'obre la porta al mateix temps a un nou sistema de gestió digital de la informació recollida.

Un seguiment d'anys

L'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB) desplega el seu programa de vigilància i control del mosquit tigre en espais públics des de 2004, amb l'objectiu de mantenir sota control l'espècie. Cada any l'ASPB gestiona de l'ordre de 130 incidències referides a mosquit tigre, efectuant prop de 1100 intervencions de control a la ciutat. La col·laboració amb *Barcelona Cicle de l'Aigua, SA (BCASA)* és clau ja que permet la gestió del problema des del subsòl, així com la revisió i manteniment d'embornals i altres elements on podria establir-se el mosquit.

L'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB) combina la informació pròpia sobre el mosquit tigre amb la que facilita el projecte de ciència ciutadana Mosquito Alert. Aquesta plataforma disposa d'una *app* mitjançant la qual la ciutadania pot enviar avisos de mosquit tigre o lloc de cria. Aquestes dades es validen per experts i queden registrades en un mapa a temps real. La col·laboració de Mosquito Alert amb l'ASPB ajuda a orientar les diferents actuacions de control que es duen a terme a la ciutat des de fa més de 3 anys. Durant el 2017, per exemple, es van rebre més de 150 informes localitzats a Barcelona des d'aquesta aplicació mòbil. El 40% d'aquests van

ser inclosos en el programa de vigilància i control, col·laborant així en reduir la presència de mosquit tigre, millorant la qualitat de vida dels ciutadans i minimitzant el risc de transmissió de malalties. Mosquito Alert està coordinat pel CREAM, el CEAB-CSIC i ICREA, amb el finançament de Dipsalut (Organisme de Salut Pública de la Diputació de Girona) i el suport de l'Obra Social "la Caixa".

El responsable del Programa de Control del Mosquit Tigre de l'ASPB, **Tomàs Montalvo**, explica que aquesta eina és enormement útil, especialment en la detecció dels punts de cria ubicats a la via pública, i és aquí on la col·laboració ciutadana agafa una especial rellevància, per això recorda que "el control de l'insecte és clau, i la ciutadania hi té un paper rellevant ja que molts cops el mosquit cria en entorns residencials privats".

Preparats per casos de Zika, Chikungunya i Dengue

Els experts recorden que les malalties transmeses per vectors representen el 30% de les patologies emergents a nivell internacional. A més, la presència del mosquit tigre a tota la zona mediterrània fa imprescindible mantenir-ne la vigilància activa i la coordinació entre tots els agents implicats. Se sap que exemplars d' *Aedes aegypti* s'han localitzat en punts de Madeira i a finals del 2017 de manera puntual a les illes Canàries, i aquesta espècie té una elevada capacitat per transmetre virus com el de la febre groga, dengue o zika.

Durant el 2017, en el període d'activitat del Protocol específic per aquestes malalties i la transmissió per mosquits, s'han detectat 24 casos de Zika, 9 de Chikungunya i 62 de Dengue a **Catalunya**, i 13 casos de Zika, 2 de chikungunya i 15 de Dengue a **Barcelona**. Fins a un 30% del total correspon a casos de Barcelona, per això, l'execució del Protocol vigent per a la vigilància i control de mosquits transmissors d'arbovirosis és bàsic per reduir el risc de transmissió en el nostre territori.

Una espècie que cal controlar

El mosquit tigre (*Aedes albopictus*) és una espècie exòtica invasora que produeix picades molestes i que podria transmetre malalties si es donen determinades condicions. Viu en àrees urbanes, vola baix i pica de dia. Són característics el seu color negre amb franges blanques, i una ratlla blanca a la part superior que li recorre el cap i tòrax.

La manera més eficient de controlar el mosquit tigre és evitar que es reproduïxi, i això s'aconsegueix eliminant els seus llocs de cria. El mosquit tigre posa els ous en recipients petits amb aigua acumulada. En espais públics, els embornals són uns dels punts de cria més productius. Tot i això hem de tenir en compte que la majoria de focus de cria els trobem principalment a les propietats privades, i per tant, la col·laboració ciutadana és bàsica, així, la manera més fàcil de reduir la presència de mosquits serà vigilar casa nostra per **no acumular aigua en recipients**.

Programa específic per a centres educatius

Des de l'any passat s'ha implantat a Barcelona un conjunt d'activitats educatives amb els infants de la ciutat sobre el mosquit tigre. S'han elaborat tallers formatius que volen intensificar el missatge preventiu davant la proliferació del mosquit, buscant la complicitat dels docents i les famílies, i oferint informació adaptada i comprensible. Aquesta iniciativa es porta a terme en associació amb Mosquito Alert, i té un component afegit de ciència ciutadana, ja que la col·laboració dels participants pot ajudar a les tasques de seguiment i control dels mosquits en el nostre entorn.

S'hi ha implicat aquest 2018 prop de 350 alumnes de ESO de 5 centres educatius de la ciutat. L'activitat inclou diverses sessions a l'aula i una sortida-safari sobre el terreny.